

Tupozrakost se musí odhalit včas

Mhouření očí, časté sklánění hlavy do strany, ztráta schopnosti prostorového vidění, nemotornost dítěte. Tupozrakost není na první pohled zřetelná. Jde o oční vadu, která postihuje až tři procenta dětské populace. Předpokladem úspěšného léčení tupozrakosti je včasná návštěva lékaře. Co je vlastně tupozrakost, vysvětluje oční lékař MUDr. Petr Novák z pražského Refrakčního centra.

„Je to funkční postižení oka. Vzniká tím, že se nevytvoří optimální dráha mezi okem a mozkiem. Nejčastěji dochází k tupozrakosti proto, že na jednom oku má dítě nepoznanou dioptrickou vadu, anebo je na jednom z obou očí vyšší dioptrická vada než na druhém. Tehdy dochází k porušení vztahu mezi mozkiem a okem. Informace, která je přenášena ze slabšího oka do mozku, je mozkiem blokována. Mozek si vybere lepší informaci z lépe vidoucího oka a tu horší zapudí. Příčinou tupozrakosti kromě šilhání nebo vyšší dioptrické vady u jednoho z obou očí může být šedý zákal, úraz oka nebo jiné zrakové postižení. Zrakové vady jsou dědičné. Jestliže v rodě

existuje dioptrická vada nebo šilhání, pak se může totéž objevit u potomků.“

Jak se tupozrakost řeší?

„Tupozrakost se nedá odoperovat. Ani laserem či jiným způsobem. Léčba je zdlouhavá a dětem nebývá zpočátku právě příjemná. Jakmile oční lékař diagnostikuje tupozrakost, přesně zjistí dioptrickou vadu, koriguje ji brýlemi. Po jejich nasazení je nejdůležitější správné zakrývání oka, které lépe vidí, tzv. okluzí neboli okluzorem. Silnější oko se zakrývá, aby se posílila informace horšího oka a aby si na to mozek zvykl. Dítě je tak nuceno namáhat slabší tupozraké oko,“ říká MUDr. Novák.

Moderní okluzory jsou pestrobarevné, s veselými obrázky a vrstevníci tak mnohdy na nositele hledí spíš se zájmem než s pohrdáním. Další možností je okluze pomocí kontaktní čočky, která není pouhým okem vidět vůbec. Začátky nejsou pro dítě lehké, je třeba asistence dospělého, neboť dítě se tupozrakým okem špatně orientuje a může se zranit. Výsledek závisí jedině na důsledném dodržování zdánlivě prosté léčby. Tupozraké oko je třeba doblízka namáhat, procvičuje se i hrou - například se stavebnicemi, pexesem, omalovánkami.

Jaká je možnost vyléčení u pozdě odhalené tupozrakosti?

„Na úplné vyléčení už šance není, na zlepšení ano. Je ale nutné začít s cvičením nejpozději do sedmého až osmého roku věku dítěte, jinak rodiče riskují velice vážné následky, vznikne tupozrakost vyššího stupně. Přestože umíme korigovat oči kontaktní čočkou i laserovými operacemi, pokud k nám přijdou dospělí s tupozrakostí vzniklou v dětství, nemůžeme dělat nic. Je to vada zanedbaná a neodstranitelná,“ vysvětluje doktor Novák. (se)